

Datum raad 29 april 2021

Zaaknummer 1948370031

Datum college 23 maart 2021

Portefeuille Infrastructuur, duurzaamheid, winkelcentra
H.G.W.M. van Rooijen

Onderwerp Transitievisie Warmte (TVW) inhoudelijk kader en shortlist

Samenvatting

Gemeente Meierijstad stelt een Transitievisie Warmte (TVW) op voor het aardgasvrij worden van de gebouwen in deze gemeente. Dat gebeurt in drie fases. We ronden nu de tweede fase (analysefase) af met de vaststelling van het inhoudelijk kader en de shortlist. In het inhoudelijk kader beschrijven we de technische aspecten van de woningen, welke warmteoplossingen het meest haalbaar lijken in de wijken, de mogelijke warmtebronnen en de koppelkansen met andere ontwikkelingen in een wijk. De shortlist is een lijst met wijken, die later mogelijk startwijk worden om als eerste nader te onderzoeken of ze het aardgas af kunnen gaan. In de conceptfase die hierna volgt, gaat de gemeente wederom met inwoners van deze wijken in gesprek om de mogelijkheden verder te verkennen. Ook wordt in de volgende fase gewerkt aan een uitvoeringsstrategie. Daarop wordt nu al een voorschot genomen, door een knip te leggen tussen het maken van een plan en daadwerkelijke uitvoering. De raad besluit nu al, om pas over te gaan tot uitvoering als er duidelijkheid is over de financiering van de warmtetransitie.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

Programmalijn duurzaamheid, project 10 uit het uitvoeringsprogramma.

Behandeling in commissie

21 april 2021

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. Het inhoudelijk kader voor de Transitievisie Warmte vast te stellen, zoals verwoord in het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'

2. De shortlist vast te stellen met daarop de wijken:
 1. Eerde
 2. Schijndel - Hulzebraak
 3. Schijndel - Plein 1 en 3
 4. Veghel - De Bunders
 5. Veghel - De Scheifelaar
 6. Veghel - Oranjewijk en Dorsveld
3. In de (nog op te stellen) uitvoeringstrategie op te nemen, dat de gemeenteraad na het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan (WUP) officieel besluit of er tot uitvoering wordt overgegaan.
4. Besluit pas over te gaan tot uitvoering van een Wijkuitvoeringsplan als er duidelijkheid is over de financiering van de warmtetransitie.

Waarom naar de raad

De raad is bevoegd om de Transitievisie Warmte vast te stellen. Deze tussenstap is conform plan en afspraak met de raad.

Aanleiding

In 2020 zijn we begonnen met het opstellen van de Transitievisie Warmte (TVW) voor Meierijstad. Dit is conform de afspraken in het Klimaatakkoord. Het doel is dat in 2050 alle gebouwen in Nederland een duurzame warmtevoorziening hebben en we geen gebruik meer maken van aardgas.

De TVW geeft richting aan de wijze waarop alle wijken en buurten in 2050 van het aardgas zijn overgegaan naar een duurzame warmtevoorziening.

Het opstellen van de TVW voor Meierijstad gebeurt in meerdere fases. Een uitgebreide toelichting daarop vindt u in de inleiding van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'.

- De voorbereidingsfase is afgerond. Die fase leverde een processtuk op, waarin stond hoe we het vervolg gingen aanpakken. Daarover bent u geïnformeerd met een raadsinformatiebrief¹.
- We komen nu aan het einde van de fase die we analysefase noemen. Dat levert een document op met daarin een technische analyse van de woningen en wijken. Gelijktijdig zijn we bezig met een trechtering van onze woonwijken. Van een longlist met wijken² die op het eerste oog technisch geschikt lijken, naar een shortlist met wijken waarmee we verder gaan praten, naar uiteindelijk startwijken waar draagvlak is om als eerste een uitvoeringsplan te maken. **We zijn nu bij de shortlist, die samen met het inhoudelijk kader aan uw raad wordt aangeboden ter vaststelling.**
- Na dit raadsbesluit volgt de conceptfase. Daarin gaan we met de mensen die in de shortlistwijken wonen verder in gesprek. En wordt het technisch onderzoek nog wat verder aangescherpt, maar zal niet wezenlijk meer wijzigen. Aan het einde van de conceptfase, in december 2021, wordt de definitieve TVW voor Meierijstad ter vaststelling aangeboden aan uw raad, conform de afspraken in het Klimaatakkoord.
- Vanaf 2022 volgt het opstellen van de uitvoeringsplannen en de daadwerkelijke uitvoering.

¹ [RIB Transitievisie Warmte versie 0.1 \(21 juli 2020\)](#) en [Concept versie 0.1 TVW 23072020 Rectificatie](#)

² De longlist is gepresenteerd en toegelicht tijdens de [beeldvormende avond van 6 januari 2021](#).

Argumenten

1.1 Vaststellen inhoudelijk kader en shortlist als tussenstap naar een definitieve visie

Met het inhoudelijk kader is bekeken welke warmtevoorzieningen er voor de gemeente zijn en welke wijken het meest geschikt lijken voor welke warmtevoorziening. Voor de onderbouwing van het inhoudelijk kader en de totstandkoming van de longlist en shortlist verwijzen we u naar hoofdstukken 2, 3 en 4 van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'. Deze stappen in het proces leiden tot de definitieve visie in december 2021.

1.2 Knip in uitvoering alvast opnemen in uitvoeringsstrategie

Voor het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen, wordt in de definitieve versie van de Transitievisie Warmte (raad van december 2021) een uitvoeringsstrategie bijgevoegd. Voor een korte toelichting daarop verwijzen we u naar paragraaf 4.5 van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'.

Op één punt van die strategie wordt uw raad voorgesteld om nu al een besluit te nemen. Dat is om een duidelijk knip in de uitvoeringsfase te leggen. Op het moment dat we voor een (start)wijk een wijkuitvoeringsplan (WUP) maken, gaan we pas echt gedetailleerd bekijken wat de mogelijkheden zijn in zo'n wijk. Op dit moment weten we heel veel dingen nog niet: de precieze staat van de woningen, de precieze technische mogelijkheden, de kosten, de kostenverdeling, planningen etc. Het is goed mogelijk dat we na het opstellen van het WUP concluderen dat een wijk toch beter nog kan wachten om aardgasvrij te worden. Omdat inwoners ook zien en merken dat er nog veel onduidelijkheden zijn, is het worden van een 'startwijk' iets wat onzekerheid meebrengt. We willen die inwoners het vertrouwen geven dat het zijn van een startwijk niet per se betekent dat we overgaan tot uitvoering.

Om deze redenen stellen we uw raad voor, om in de uitvoeringsstrategie op te nemen dat uw raad na afronding van een Wijkuitvoeringsplan aan zet is om te bepalen of daadwerkelijk tot uitvoering wordt overgegaan.

Kanttekeningen

1.1 Onzekerheden over de kosten en dekking

Over de kosten van het aardgasvrij maken is nog veel onzekerheid. Dat is ook het grootste zorgpunt van inwoners, ondernemers en andere betrokkenen. De daadwerkelijke kosten en de verdeling daarvan worden pas echt duidelijk in de Wijkuitvoeringsplannen, die we vanaf 2022 opstellen. In de definitieve versie van de Transitievisie Warmte komt wel een globale indicatie van de aanlegkosten per warmteoplossing en de kosten voor de eindgebruiker.

Bij monde van de VNG zijn de Nederlandse gemeenten in gesprek met de Rijksoverheid, over de financiële kant van dit traject. De vraag: "wie gaat deze transitie betalen?" is een vraag die in alle gemeenten speelt en waarover ook Meierijstad duidelijkheid wil voordat we tot uitvoering overgaan. Om deze reden stellen we uw raad voor om te besluiten pas over te gaan tot uitvoering, als er duidelijkheid is over de financiering van de warmtetransitie.

1.2 Onzekerheden over wet- en regelgeving

Ook de wet- en regelgeving rondom de warmtetransitie is nog onzeker. Op dit moment zijn er voor gemeenten geen juridische mogelijkheden om inwoners te verplichten mee te doen aan een bepaalde warmteoplossing in hun wijk. We verwachten dat hierin de komende jaren veranderingen komen, die het uitvoeringsproces beïnvloeden. Dat kan gaan om zowel vertragen, versnellen als inhoudelijk veranderen.

1.3 Relatief beperkte groep participeert

Hoewel de informatieavonden voor longlistwijken goed bezocht waren en de enquête over aardgasvrij goed ingevuld is, is het aantal deelnemers relatief beperkt. De resultaten zijn wel gebruikt om algemene conclusies te trekken. En waar een duidelijk positief of negatief geluid uit de wijken kwam, is dat gebruikt voor de trechtering van longlist naar shortlist wijken. We beseffen dat het slechts een globale indicatie is, en dat uitgebreidere en diepgaandere gesprekken nodig zijn om echt te weten hoe de inwoners er tegenaan kijken. Bovendien zullen veel mensen pas hun mening laten horen als er concrete plannen op tafel liggen. Daarom vinden we de stapsgewijze aanpak belangrijk: van longlist naar shortlist, naar startwijken, naar uitvoeringsplan en pas dan eventueel uitvoering. Dat is een traject dat jaren duurt, waarin kwaliteit boven snelheid gaat.

Communicatie

Gedurende het hele traject communiceren we richting betrokkenen en belanghebbenden over aardgasvrij wonen en de Transitievisie Warmte. Als ondersteuning van alle uitingen is een uitgebreide website ingericht, met onder andere de veel gestelde vragen en uitlegfilmpjes. Voor alle uitingen en contactmomenten verwijzen we u graag naar hoofdstuk 3 van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'. De communicatie loopt nog door na deze besluitvorming.

Participatie

Gedurende het hele traject nodigen we betrokkenen en belangstellenden uit om mee te denken, op verschillende manieren. Hierover hebben we u in september 2020 een plan van aanpak gestuurd, waarover u een startgesprek heeft gevoerd³.

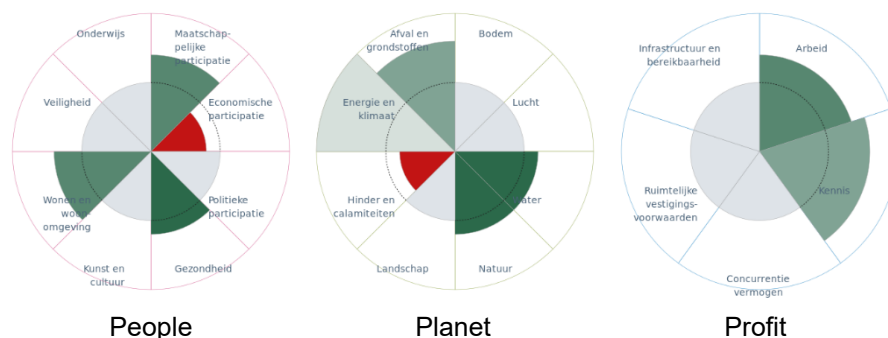
Voor toelichting op de participatie over het technische kader en de shortlist, verwijzen we u graag naar hoofdstuk 3 van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'. De participatie loopt nog door na deze besluitvorming.

Duurzaamheid

Met het opstellen van de Transitievisie Warmte voeren we project 10 (Aardgasvrije wijken) uit van het uitvoeringsprogramma duurzaamheid. Het draagt bij aan de doelstelling om CO₂-neutraal te zijn in 2050.

PPP-scan

De uitgebreide PPP-scan vindt u in de bijlage.

³ [Startnotitie Participatie TVW Meierijstad](#) en [RIB Participatie transitievisie warmte \(verwerking inbreng startgesprek\) \(13 oktober 2020\)](#)

Financiële toelichting

Zie kanttekening 1.1.

Planning

Voor een uitgebreide planning van dit traject verwijzen we u naar de inleiding van het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'. De vaststelling van de definitieve Transitievisie Warmte (TVW) voor Meierijstad moet plaatsvinden uiterlijk in december 2021. Dit is conform de afspraak uit het Klimaatakkoord, dat VNG mede namens gemeente Meierijstad ondertekende: *"Gemeenten maken met betrokkenheid van stakeholders uiterlijk eind 2021 een transitievisie warmte. Hierin leggen ze het tijdpad vast voor een (stapsgewijze) aanpak richting aardgasvrij [...]"* Pagina 27, Klimaatakkoord, Den Haag, 28 juni 2019.

Rechtsbescherming

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

Dit volgt in de eindversie van de Transitievisie Warmte, in december 2021.

Bijlagen

1. Transitievisie Warmte Gemeente Meierijstad – Inhoudelijk kader en shortlist
2. Duurzaamheidsscan (PPP-scan)

Onderliggende documenten

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meerijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 23 maart 2021

Besluit gemeenteraad:

1. Het inhoudelijk kader voor de Transitievisie Warmte vast te stellen, zoals verwoord in het rapport 'Transitievisie Warmte Gemeente Meerijstad – Inhoudelijk kader en shortlist'
2. De shortlist vast te stellen met daarop de wijken:
 1. Eerde
 2. Schijndel - Hulzebraak
 3. Schijndel - Plein 1 en 3
 4. Veghel - De Bunders
 5. Veghel - De Scheifelaar
 6. Veghel - Oranjewijk en Dorsveld
3. In de (nog op te stellen) uitvoeringstrategie op te nemen, dat de gemeenteraad na het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan (WUP) officieel besluit of er tot uitvoering wordt overgegaan.
4. Besluit pas over te gaan tot uitvoering van een Wijkuitvoeringsplan als er duidelijkheid is over de financiering van de warmtetransitie.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 29 april 2021

De raad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

ir. C.H.C. van Rooij